

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tanskanen, I. 2018. Innovaatiopedagogiikka opinnäytetyön arvioinnissa. Teoksessa M. Komulainen & T. Konst (toim.) Innovaatiopedagogiikka korkeakouluopetuksessa – käytännön esimerkkejä. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 242. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 63 - 80.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166586.pdf>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Tanskanen, I. 2018. Innovaatiopedagogiikka opinnäytetyön arvioinnissa. In M. Komulainen & T. Konst (eds) Innovaatiopedagogiikka korkeakouluopetuksessa – käytännön esimerkkejä. Reports from Turku University of Applied Sciences 242. Turku: Turku University of Applied Sciences, 63 - 80.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166586.pdf>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Innovaatiopedagogiikka opinnäytetyön arvioinnissa

Ilona Tanskanen

Turun ammattikorkeakoulussa opinnäytetyön kehittämisessä on edetty vaiheeseen, jossa on otettu käyttöön opinnäytetyön (AMK) yhteinen arviointityökalu, johon sisältyvät osaamiskuvaukset perustuvat innovaatiopedagogiikkaan. Arviointityökalulla on pyritty sujuvoittamaan arviointilausunnon laatimista ja ohjaamaan arviointia niin, että siinä otettaisiin huomioon juuri innovaatiopedagogiikka, joka toimii myös opetuksen suunnittelun perustana.

Tässä artikkelissa tarkastelen sitä, millainen innovaatiopedagogiikkaan perustuva ammattikorkeakoulun opinnäytetyön arviointiväline on, miten sellaiseen on päädytty ja miten arviointityökalua on tarkoitus kehittää. Ensin luon lyhyen katsauksen ammattikorkeakoulun opinnäytetyön kehittämiseen sekä arvioinnin kehittämiseen osana sitä.

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyön kehittäminen

Opinnäytetyö ja opinnäytetyön tekemisen ohjaus on ollut yksi kehittämisen kohteista ammattikorkeakoulujen alkuvaiheista saakka. Tavoitteena on ollut luoda ammattikorkeakoulun opinnäytetyölle oma rooli ja luonne. (Isohanni & Toljamo 2007, 23.)

Opinnäytetöiden kehittäminen on koettu tärkeäksi esimerkiksi siitä syystä, että opinnäytetyöt perustuvat usein – ja niiden suositellaan perustuvan – toimeksiantoon, jolloin niihin sisältyy yhteistyötä työelämän toimijoiden kanssa. Opiskelijalle opinnäytetyöt ovat tarjonneet mahdollisuuden osoittaa osaamistaan työntantajalle ja työllistyä heti opintojen päätyttyä. Oppilaitokselle opinnäytetyöt ovat muodostu-

neet sekä yhteisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan foorumeiksi työelämän toimijoiden kanssa että näyteikkunaksi: opinnäytetöiden avulla on mahdollista osoittaa, millaista osaamista opiskelijoille opintojen aikana karttuu sekä millaista ammattikorkeakoulun toiminta ylipäätään on.

Arviointi on ollut yksi opinnäytetyön kehittämisen kohteista. Oulun seudun ammattikorkeakoulu ja opetusministeriö toteuttivat vuosina 2004–2006 Opinnäytetyön kehittäminen -hankkeen valtakunnallisessa ammattikorkeakoulujen yhteistyöverkostossa. Hanke julkaisi ammattikorkeakoulun opinnäytetyön laatusuosituksen *Opinnäytetyön laadun tekijät ammattikorkeakoulussa. Suosituksia opinnäytetyötä ohjaaville* (2006). (Isohanni & Toljamo 2007, 20, 24, 26.) Opinnäytetyön arvioinnin kehittämistä osana edellä mainittua hanketta esitellään Minna Söderqvistin ja Kari Salon artikkelissa *Opinnäytetyöprosessin kehittämiskokemuksia Heliasta*. Söderqvist ja Salo (2007, 31–33) ovat määritelleet arviointikohteiksi sellaisia asioita, joihin myös Turun ammattikorkeakoulussa opinnäytetyön arviointi on kohdistunut: tutkimus-/kehittämisasetelmaan, tekemistapaan, tuloksiin, raportointiin ja prosessin hallintaan.

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä käsittelevissä julkaisuissa on tarkasteltu erityisesti ammattikorkeakouluissa tehtävien opinnäytetöiden ominaispiirteitä. Useasti opinnäytetyöt ovat toiminnallisia kehittämishankkeita, joissa tehdään yhteistyötä työelämän toimintaympäristöissä sekä ammatillisten toimijoiden että asiakkaan roolissa olevien kanssa. Moni ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä käsittelevistä julkaisuista on nimenomaan opas opinnäytetyön tekijälle. Kari Salonen tarkastelee (2013, 7, 9–14) oppaassaan ammattikorkeakoulun opinnäytetöille ominaisia projektityön, tutkimuksellisen ja kehittämistoiminnallisen opinnäytetyön ominaisuuksia.

Turun ammattikorkeakoulussa opinnäytetyötä on kehitetty systemaattisesti. Korkeakoulujen arviointineuvoston vuonna 2010 tekemän auditoinnin yhteydessä kehittämisen painopiste oli opinnäytetyön prosessissa, opinnäytetyön ohjeistoissa ja ohjauksessa. Yksi kehittämiskohteista on ollut harjoittelun ja opinnäytetyön integrointi (ks. Jolkkonen 2011). Harjoittelun ja opinnäytetyön integrointi olikin teemanäkökulmaksi projektissa, jonka vuonna 2010 toteutetun osaprojektin tuloksista on julkaisuartikkelikokoelma *Harjoittelusta opinnäytetöihin. Nykytilan ja mahdollisuuksien karttaminen* (Siitonen 2011). Osaprojektissa selvitettiin Turun ammattikorkeakoulun harjoittelun ja opinnäytetyön integroivia käytänteitä sekä suomalaisissa ammattikorkeakouluissa raportoituja harjoittelun ja opinnäytetyön yhdistäviä hyviä käytänteitä

palvelevuuden näkökulmasta. Lisäksi osaprojektissa määriteltiin ja täsmennettiin harjoittelun ja opinnäytetyön integroivia malleja kehitettäväksi eteenpäin. (Hyrkänen 2011, 18–21.)

Eija Koivisto selvitti (2014) Turun ammattikorkeakoulun opinnäytetyön käytänteitä ja kehittämistarpeita. Hän toi esiin, että toimintatavat vaihtelivat suuresti koulutusittain eivätkä kaikki koulutukset noudattaneet Turun AMK:n opinnäytetyöprosessia. Kehittämistarpeina Koivisto mainitsi (2014, 22–25) esimerkiksi opinnäytetyöprosessin yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen sekä prosessin eri vaiheisiin liittyviä käytänteitä.

Opinnäytetyön prosessia yksinkertaistettiin vuonna 2015, ja prosessia on muokattu sen jälkeenkin nimenomaan siten, että toimintatavat olisivat mahdollisimman luontevia ja yksiselitteisiä ennen kaikkea opiskelijalle mutta myös ohjaajille ja opintotoimiston henkilökunnalle. Esimerkiksi lomakekäytänteitä on digitalisoitu tavoitteena se, että toimintoja voitaisiin yhdistää, jolloin tultaisiin toimeen aiempaa vähäisemmällä lomakemäärällä mutta kuitenkin varmistettaisiin se, että toiminta on juriidisesti pätevää. Tavoitteena uudistamisessa on ollut luoda sellainen prosessikuvaus ja ohjeisto, joka palvelee kaikkia Turun ammattikorkeakoulun koulutuksia; johon kaikki voivat sitoutua; joka varmistaa riittävän hyvän toteutuksen ja joka tukee eri koulutusten monimuotoisten opinnäytetöiden tekemistä ja ohjaamista.

Opinnäytetyön ohjaukseen liittyviä käytänteitä on käsitelty opinnäytetyön ohjauksen seminaareissa ja seminaareihin sisältyneissä työpajoissa (esimerkiksi 2015 ja 2016). Turun ammattikorkeakoulun ja Satakunnan ammattikorkeakoulun yhteisessä opinnäytetyön kehittämisen seminaarissa 30.11.2015 Eeva-Leena Forma, Pekka Kuisma ja Eila Minkkinen esittelivät Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytetyön prosessia, sen digitaalista seurantaa ja arviointityökalua. Satakunnan ammattikorkeakoulun arviointityökaluun liittyvät huomiot saivat pohtimaan sitä, voisiko Turun ammattikorkeakoulussa olla samantyyppinen arviointia ja arviointilausuntojen laatimista helpottava sekä arviointikäytänteitä yhdenmukaistava ja arvioinnin laatua varmistava väline.

Opinnäytetyön arvioinnin kehittäminen

Opinnäytetyön arviointi on luonteeltaan ensi sijassa summatiivista eli toiminnan lopussa tehtävää arviointia (ks. Atjonen 2015, 52–52). Arviointia sisältyy kuitenkin myös opinnäytetyön ohjaukseen alusta alkaen. Osaamisen arvioinnin kriteerit osoittavat suunnan, johon opinnäytetyön ohjauksessa pyritään ja jota kohti opinnäytetyön tekijä työtään tekee (ks. Saranpää 2015, 80–82). Ohjausprosessin aikana annettu arviointi kytkeytyy loppuarviointiin mutta on toimintaa ohjaavaa palautetta, ja sen luonne on siten formatiivinen.

Opiskelijan työskentelyä ohjaavan palautteen yhtenä sisältönä on se, mitä on tarpeen tehdä, jotta opinnäytetyössä päästäisiin niihin tavoitteisiin, joita sille on asetettu. (ks. Atjonen 2015, 52–52). Tähän kysymykseen on kuitenkin tarpeen vastata jollakin tavalla jo opinnäytetyöprosessin alussa. Siihen vastataan, kun esitetään opinnäytetyön tavoitteet ja kriteerit, joiden perusteella työtä lopuksi arvioidaan. Näin opinnäytetyön arviointikriteerien ja arviointitavan määrittelyllä vaikutetaan toisaalta opinnäytetyön tekijän työskentelyyn, mutta yhteisillä arviointimenettelyillä vaikutetaan myös opinnäytetyön ohjaajan toimintaan, opinnäytetyön ohjaukseen. Arviointimenettelyn kehittäminen, ohjeistus ja arviointityökalu ovatkin keinoja, joilla ohjauksen käytänteisiin voidaan vaikuttaa sekä arviointivaiheessa että sitä edeltävissä opinnäytetyöprosessin vaiheissa.

Opinnäytetyö oli yksi huomioon otetuista asioista auditoinnissa, jonka Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, sen arviointineuvosto, Turun ammattikorkeakoulussa vuonna 2010 toteutti (ks. Hintsanen ym. 2010). Ari Jolkkonen toi lausunnossaan (2011) esiin auditoinnin yhteydessä ilmenneitä opinnäytetyön kehittämistarpeita. Opinnäytetyön arviointiin liittyvinä kehittämistä vaativina asioina hän mainitsi esimerkiksi sen, että opiskelijan tulee saada opinnäytetyöstään kirjallinen lausunto. Kaikissa koulutuksissa lausuntoa ei ole ollut tapana antaa. Muutamien koulutusten kohdalla Jolkkonen totesi (2011) arvioinnin käytänteiden ja perusteiden vaativan kehittämistä.

Eija Koivisto ei sen sijaan maininnut Turun ammattikorkeakoulun opinnäytetyön käytänteiden ja kehittämistarpeiden selvityksessään (2014) erikseen arviointia kehittämistä vaativana kohteena, mutta arviointi oli ollut kuitenkin yksi niistä asioista, joissa käytänteet olivat vaihdelleet koulutusten välillä. Edellä mainittuihin haasteisiin uusi, innovaatiopedagogiikkaan perustuva arviointityökalu osaltaan vastaa.

Arvioinnin viitekehys

Arviointityökalun kehittäminen on edellyttänyt arvioinnin viitekehysten muodostamista. Arviointi perustuu aina arvoihin – ollaan arvoperustasta tietoisia tai ei (Atjonen 2015, 48–51). Oppilaitos esittää arvonsa strategiassaan. Turun ammattikorkeakoulun strategiassa mainitaan innovaatiopedagogiikka yhtenä toiminnan lähtökohtana.

Arvioinnin viitekehyksessä on kuitenkin otettava huomioon myös ne määrittelyt, jotka ohjaavat ammattikorkeakoulun toimintaa ulkoapäin. Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932 ja valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129 muodostavat keskeisen lainsäädännöllisen kehyksen. Opinnäytetyötä ne eivät kuitenkaan juurikaan käytännön tasolla ohjaa – kuten lakiteksteille on ominaista.

Sen sijaan kansallisten tutkintojen viitekehyksellä (NQF) ohjataan myös opinnäytetyötä, kun määritellään ammattikorkeakouluopintojen tavoitteena oleva osaaminen. Kansallisten tutkintojen viitekehysten (NQF) taustalla on eurooppalainen tutkintojen viitekehys. Ammattikorkeakoulututkintojen tulee asettua kansallisten tutkintojen viitekehysten tasolle kuusi ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tasolle seitsemän. (Opetushallitus, Tutkintojen viitekehukset 2017.)

Opinnäytetyö sijoittuu useimmiten opintojen viime vaiheeseen, joten sitä tehdessään opiskelijan tulisi saavuttaa tutkinnon tavoitteena oleva osaamistaso. Osaamistaso kuusi on määritelty opetusministeriön julkaisussa *Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:24* näin (2009, 46):

Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeiset käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen. Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat. Hallitsee edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteenalalla monimutkaisten tai ennakkoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi. Kykenee johtamaan monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita tai kykenee työskentelemään itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä. Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Perusedellytykset toimia alan itsenäisenä yrittäjänä. Kykenee vastaamaan oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä. Valmius jatkuvaan oppimiseen. Osaa viestiä riittävästi suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoli-

selle yleisölle. Kykenee itsenäiseen kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä.

Osaamistaso seitsemän on puolestaan määritelty seuraavalla tavalla (Opetusministeriö 2009, 46):

Hallitsee laaja-alaiset ja pitkälle erikoistuneet oman alansa erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana. Ymmärtää alan ja eri alojen rajapintojen tietoihin liittyviä kysymyksiä ja tarkastelee niitä ja uutta tietoa kriittisesti. Kykenee ratkaisemaan vaativia ongelmia tutkimus- ja /tai innovaatiotoiminnassa, jossa kehitetään uusia tietoja ja menettelyjä sekä sovelletaan ja yhdistetään eri alojen tietoja. Kykenee työskentelemään itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä tai yrittäjänä. Kykenee johtamaan ja kehittämään monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja. Kykenee johtamaan asioita ja/tai ihmisiä. Kykenee arvioimaan yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa. Kykenee kartuttamaan oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaamaan muiden kehityksestä. Valmius jatkuvaan oppimiseen. Osaa viestiä hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle. Kykenee vaatimaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä.

Myös ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston (Arenen) suositukset ohjaavat ammattikorkeakoulujen toimintaa. Opinnäytetyön kehittämisessä on tarpeen ottaa huomioon Arenen suositukset ammattikorkeakoulututkintojen yhteisiksi kompetensseiksi. Kompetenssialueiksi Arene on määritellyt oppimisen taidot, eettisen osaamisen, työyhteisöosaamisen, innovaatio-osaamisen ja kansainvälistymisosaamisen (Arene 2010, 7–8). Suosituksissa kuvataan kunkin kompetenssialueen osalta se, mitä opiskelijan on tarkoitus osata ammattikorkeakoulututkinnon tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittuaan. Kompetenssikuvauksissa oppimisen taidon kuvaukseen on sisällytetty kyky arvioida ja kehittää omaa osaamistaan ja oppimistaitojaan, kyky hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti sekä vastuun ottaminen ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta. Eettisen osaamisen kuvauksessa tuodaan esiin esimerkiksi kyky ottaa vastuuta omasta toiminnasta ja sen seurauksista sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen osaaminen. Työyhteisöosaamisen kuvauksissa osaaminen paikannetaan kykyyn toimia yhteisöissä ja verkostoissa hyvinvointia tukien. Kysymys on pitkälti viestintä- ja vuorovaikutustaidoista sekä itsen ja toisten johtamisesta, mutta myös yrittäjäyys on sisällytetty osaamiskuvaukseen. Innovaatio-osaamisen kuvauksessa mainitaan esimerkiksi luova ongelmaratkaisu

sekä kehittämis- ja projektiosaaminen. Kansainvälistymisosaamisella tarkoitetaan esimerkiksi kielitaitoa ja kulttuuriosaamista. (Emts.)

Yhteisistä kompetenssialueista innovaatio-osaaminen, työyhteisöosaaminen ja kansainvälistymisosaaminen ovat keskeisiä innovaatiopedagogiikassa ja siihen perustuvassa arvioinnissa, jota tarkastellaan esimerkiksi Meiju Räsäsen toimittamassa julkaisussa *Innovaatiokompetensseja mittaamassa*. Opas innovaatiovalmiuksien arviointiin. Räsäsen mukaan (2014, 7) innovaatiopedagogiikkaan perustuva arviointi kohdistetaan niihin osaamisiin, joita yksilöltä odotetaan työelämässä. Tällaisina mainitaan (emts.) luova ongelmanratkaisukyky, kokonaisvaltainen ajattelu, päämäärätietoisuus, kyky toimia yhteisöissä ja kyky toimia verkostoissa.

Opinnäytetyön arviointityökalua laatiessani olen ottanut huomioon edellä kuvattun viitekehyksen. Erittymisen merkittävä painoarvo on ollut innovaatiopedagogiikalla, sillä siinä kiteytyy paljon sellaista, mikä on esitetty kansallisten tutkintojen viitekehyksen (nqf) osaamiskuvauksissa ja Arenen yhteisissä ammattikorkeakoulukompetensseissa. Innovaatiopedagogiikan kulmakivet työelämälähtöisyys, monialaisuus, innovatiiviset oppimis- ja opetusmenetelmät, tutkimus- ja kehitystoiminta, joustavat opetussuunnitelmat, yrittäjäyys ja palvelutoiminta, kansainvälisyys, monipuolinen ja kehittävä arviointi sekä uudistuva opettajuus ja uudistuva opiskelukyky ovat vaikuttaneet siihen, millaisiksi olen määritellyt arviointityökaluun arvioinnin kohteet. Määrittelemäni arvioinnin kohteet ovat pitkälti samat kuin Meiju Räsäsen toimittamassa julkaisussa *Innovaatiokompetensseja mittaamassa*. Opas innovaatiovalmiuksien arviointiin on esitetty (2014, 7).

Innovaatiopedagogiikkaan perustuvaa arviointityökalua kehittäessäni olen ottanut huomioon edellä kuvattun viitekehyksen lisäksi Turun ammattikorkeakoulun eri koulutusten arviointikäytänteitä ja -lomakkeita. Olen keskustellut laajasti opinnäytetyön ohjaajien sekä muiden opinnäytetyöhön liittyvien toimijoiden kanssa toimipisteissä vuosien 2015–2017 aikana. Keskusteluja on kertynyt tähän mennessä noin 30. Lisäksi arviointityökalua on käsitelty useita kertoja Turun ammattikorkeakoulun FLD- eli Future Learning Design -tiimissä, jossa on myös opiskelijajäseniä.

Opinnäytetyöhön kohdistettiin sisäinen auditointi marraskuussa 2016. Siinä tarpeelliseksi nähtiin esimerkiksi opinnäytetyön ohjauksen tuki. Jolkosen lausunnossa (2011) ja Koiviston selvityksessä (2014) esiin tuotu asia, se että opinnäytetyön käytänteet vaihtelevat suuresti koulutusittain, kävi ilmeiseksi myös sisäisessä audi-

toinnissa (2016). Yhteisellä opinnäytetyön arvioinnin työkalulla vastataan osaltaan tähän kehittämistarpeeseen. Arviointityökalun kehittämiseen liittyneet keskustelut toimipisteissä opinnäytetyön ohjaajien kanssa ovat myös yksi toimenpide, jolla on pyritty dialogiin opinnäytetyön ohjaajien kanssa, levittämään ohjauksen hyviä käytänteitä ja ideoimaan yhdessä uusia. Olen ottanut näissä keskusteluissa esiin tuotuja näkemyksiä huomioon arviointityökalua laatiessani siinä määrin kuin se on ollut mahdollista arvioinnille valitussa ja edellä kuvatussa viitekehyksessä.

Opinnäytetyön arviointityökaluun sisältyviä arvioitavaa työtä kuvaavia tekstejä muotoillessani olen ottanut huomioon myös tietosuojavaltuutetun toimiston vuonna 2010 antaman lausunnon. Siinä tuodaan esiin se, että arviointilausunto on julkinen. Arviointilausuntoa laadittaessa on siis kiinnitettävä huomiota siihen, että lausunnossa ei anneta sellaisia henkilötietoja, joita ei ole henkilötietolain ja erityislakien mukaan luvallista antaa. Olennaista on, että arviointilausunnossa otetaan kantaa tehtyyn opinnäytetyöhön ja sen tekemiseen mutta ei tekijään. (Tietosuojavaltuutetun toimisto 2010.)

Arviointityökalun toteutus

Arviointityökalu otettiin käyttöön Turun ammattikorkeakoulun johtoryhmän ke- säkuussa 2017 tekemän päätöksen mukaisesti lukuvuoden 2017–2018 alussa niillä opiskelijaryhmillä, jotka aloittavat opinnäytetyönsä tekemisen. Kesken opinnäytetyöprosessin arviointia ei ole perusteltua muuttaa. Arviointityökalu on sijoitettu Turun ammattikorkeakoulun intranettiin Messiin.

Yhteistä digitaalista opinnäytetyön arviointilomaketta käytetään niin, että arvioijat kirjoittavat digitaaliselle lomakkeelle arvioitavan työn perustiedot. Lisäksi he koostavat Messissä esitetyistä osaamiskuvauksista arviointilausunnon, tulostavat ja allekirjoittavat lausunnon sekä toimittavat sen opintotoimistoon ja opiskelijalle. Suositus on, että opinnäytetyön arviointiin osallistuu kaksi henkilöä, joista (ainakin) toinen on opinnäytetyön ohjaaja.

Arviointilausuntoon valitaan arvioitavaa työtä vastaavat osaamiskuvaustekstit arviointityökalun sisältämästä valikoimasta. Tekstiä on lisäksi mahdollista muokata. Valitut valmiit osaamiskuvaukset muodostavat arviointilausunnon rungon, josta voi poistaa osia ja johon voi lisätä arvioitavaa työtä luonnehtivia lausumia.

Opinnäytetyöstä annetaan arviointilausunnon lisäksi numeraalinen arvio asteikolla 0–5. Hyväksytty opinnäytetyö edellyttää osaamistasoa 1–5 jokaiselta osaamisalueelta, joka on arvioitu. Kaikkia työkalun sisältämiä osaamisalueita ei ole pakko arvioida, sillä opinnäytetyöt ovat luonteeltaan hyvin moninaisia eivätkä kaikki osaamisalueet välttämättä ole relevantteja tai arvioitavissa kaikissa töissä. Arviointityökalun osaamistasokuvaukset ovat kumuloituvia, eli osaamistaso 3–4 edellyttää osaamistasolla 1–2 esitetyt asiat, ja osaamistaso 5 edellyttää kummankin edeltävällä osaamistasolla mainitut asiat.

Opinnäytetyön arviointi on luonteeltaan laadullista arviointia. Tästä syystä arviointityökalua ei ole toteutettu siten, että se määrittelisi arvioitavan työn numeraalisen arvosanan automaattisesti valittujen osaamiskuvausten perusteella, kuten Satakunnan ammattikorkeakoulun arviointityökalu on tehnyt. Opinnäytetyöt vaihtelevat luonteeltaan suuresti monialaisessa ammattikorkeakoulussa, ja eri töissä eri osa-alueilla on erilainen painoarvo jopa saman koulutuksen piirissä. Tästä syystä arvioijat määrittelevät kokonaisarvosan ottaen huomioon arvioinnissa relevantit osaamisalueet sellaisin painotuksin, jotka arvioitavassa työssä ovat mielekkäät. Innovaatiopedagogiikkaan perustuvan opinnäytetyön arviointityökalun sisältämät osaamisalueet ja arvioitavaa työtä kuvaavat arviointilausumat olen esittänyt taulukossa 1.

Taulukko 1. Innovaatiopedagogiikkaan perustuvan arviointityökalun osaamisalueet ja arviointilausumat.

Osaamisalue eli se, mihin arviointi kohdistuu	Osaamistaso 1–2	Osaamistaso 3–4	Osaamistaso 5
<p>Laaja-alaiset ja edistyneet oman alan tiedot ja taidot sekä kyky niiden ymmärtämiseen ja arviointiin</p> <p><i>Kokonaisvaltainen ajattelu</i> <i>Menetelmät</i></p>	<p>Opinnäytetyössä on käytetty ja merkitty tietolähteitä vaikkakin puutteellisesti.</p> <p>Opinnäytetyössä on hyödynnetty tutkimus- ja/tai kehittämistehtävän kannalta relevantteja tiedonlähteitä, oman alan tietoperustaa ja käsitteitä vaikkakin suppeasti.</p> <p>Opinnäytetyöhön on valittu tehtävään ja tavoitteisiin osittain sopivia (työskentely) menetelmiä. Opinnäytetyön tulokset vastaavat mutta vain osin (kehittämis) tehtävään ja sen perustana olevaan tarpeeseen.</p>	<p>Tietolähteet on valittu ja niitä on käytetty asianmukaisesti.</p> <p>Opinnäytetyössä on sovellettu alan tietoperustaa ja käsitteistöä perustellen ja kriittisesti.</p> <p>Opinnäytetyössä on sovellettu kehittämis-tehtävään alan keskeisimpiä työskentelymenetelmiä ja käytetyt menetelmät on perusteltu sekä niiden käyttöä kuvattu.</p>	<p>Tietolähteet on valittu ja niitä on käytetty kriittisesti, perustellusti ja uutta luovasti.</p> <p>Opinnäytetyössä kehittämistehtävään on sovellettu kriittisesti alan tuoretta tietoperustaa, käsitteistöä, uusia ja edistyneitä työskentelymenetelmiä, ja käytetyt menetelmät on perusteltu sekä niiden käyttöä kuvattu.</p> <p>Opinnäytetyössä on tuotettu yhteistyössä muiden kanssa uutta alan sisältöä, tietämystä ja/tai toimintatapoja.</p> <p>Opinnäytetyössä yhdistellään ja hyödynnetään tietoja ja osaamista tavalla, joka tukee uusien ratkaisujen kehittämistä.</p> <p>Opinnäytetyö uudistaa alan ammatillisia käytänteitä, menetelmiä ja/tai tietopohjaa. Opinnäytetyössä tuotetaan innovatiivisia alan sisältöjä, tietämystä ja/tai toimintatapoja.</p>

<p>Organisaatio- ja yhteistoimintaosaaminen (sisältää kansainvälisyys-, viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen)</p> <p><i>Kyky toimia verkostoissa ja yhteisöissä</i></p>	<p>Opinnäytetyössä on toimittu vuorovaikutustilanteissa dialogisesti, on kuunneltu, esitetty eteenpäin vieviä kysymyksiä ja perusteltu omia näkemyksiä vaikkakin toiminnassa on puutteita.</p> <p>Opinnäytetyössä on hankittu ja hyödynnetty asiantuntija-apua kehittämisprosessin kannalta vain kaikkein olennaisimmissa vaiheissa.</p> <p>Opinnäytetyöhön sisältyvä viestintä puhuen ja kirjoittaen eri vaiheissa on suunniteltu, mutta suunnitelma on niukka tai puutteellinen.</p> <p>Kehittämishankkeesta ja sen tuloksista on tiedotettu puhuen ja kirjoittaen ohjeistetuilla tavoilla joskin niukasti tai puutteellisesti.</p>	<p>Opinnäytetyössä on toimittu tavoitteellisesti, suunnitelmallisesti ja dialogisesti yhteistyössä tarpeellisten yhteistyökumppaneiden kanssa.</p> <p>Opinnäytetyön (viestintä) suunnitelmaa on muutettu tarvittaessa tilanteen edellyttämällä tavalla ja tartuttu prosessin edetessä esiin nousseisiin viestinnällisiin tarpeisiin ja mahdollisuuksiin.</p> <p>Opinnäytetyöhön sisältyvässä viestinnässä ja työskentelyssä on otettu huomioon viestintätilanne, tekstilaji, ohjeisto, kohderyhmien ja yksittäisten ihmisten erilaiset tarpeet ja toimintatavat.</p> <p>Opinnäytetyössä on sovellettu tieto- ja viestintäteknologiaa mielekkäillä tavoilla viestittäessä.</p> <p>Viestintä kirjoittaen ja puhuen on ymmärrettävää, asiallista ja selkeää.</p>	<p>Opinnäytetyö on tehty suunnitelmallisesti rakentaen ja ylläpitäen yhteistoimintasuhteita alalla toimiviin henkilöihin yhteistyöverkostoissa.</p> <p>Opinnäytetyöhön sisältyvässä viestinnässä ja työskentelyssä on otettu huomioon viestintätilanne, tekstilaji, ohjeisto, kohderyhmien ja yksittäisten ihmisten erilaiset tarpeet ja toimintatavat sekä viestitty puhuen ja kirjoittaen havainnollisesti ja asiantuntevasti.</p> <p>Opinnäytetyössä on sovellettu tieto- ja viestintäteknologiaa mielekkäillä tavoilla kehittämistyöstä viestittäessä.</p> <p>Opinnäytetyössä on hyödynnetty ja sovellettu omalle kehittämishankkeelle merkityksellistä kotimaista ja kansainvälistä tietoa ja osaamista.</p> <p>Opinnäytetyössä on toimittu rakentavasti (monialaisissa, monikulttuurisissa ja/ tai kansainvälisissä) verkostoissa.</p> <p>Opinnäytetyössä ja opinnäytetyöstä on viestitty ymmärrettävästi, asiallisesti, selkeästi ja havainnollisesti puhuen ja kirjoittaen ohjeistetuilla ja tarkoituksenmukaisilla tavoilla (eri vaiheissa) oman alan verkostoille.</p>
---	---	---	--

<p>Eettinen osaaminen <i>Luotettavuus, vastuullisuus ja kriittisyys</i></p>	<p>Kehittämistoiminnan luotettavuutta, kattavuutta ja sovellettavuutta on arvioitu, mutta siinä on puutteita.</p> <p>Opinnäytetyössä on noudatettu oman alan ammattieettisiä ohjeita ja hyvää (tieteellistä) käytäntöä kaikkein keskeisimmiltä osin.</p> <p>Opinnäytetyössä on otettu huomioon eri toimijoiden näkökulmat vaikkakin puutteellisesti.</p> <p>Käytetyt lähteet on merkitty joskin puutteellisesti.</p>	<p>Kehittämistoiminnan luotettavuutta, kattavuutta ja sovellettavuutta on arvioitu perustellen.</p> <p>Opinnäytetyössä on ratkaistu kehittämistoimintaan, sen dokumentointiin ja siitä viestimiseen liittyvät eettiset haasteet ammattimaisesti ja vastuullisesti.</p> <p>Lähteet on merkitty asianmukaisesti.</p>	<p>Kehittämistoiminnan luotettavuutta, tulostensa kattavuutta ja sovellettavuutta on arvioitu perustellen ja kriittisesti.</p> <p>Opinnäytetyössä on reflektoitu kehittämishankkeeseen liittyviä eettisiä haasteita, ratkaistune perustellusti, uutta luovasti ja soveltaen ammatti- ja tutkimuseettisiä sekä yhteisöjen kanssa toimimiseen liittyviä eettisiä periaatteita.</p> <p>Opinnäytetyössä on tehty tasa-arvoisuutta, kestävä kehitystä ja/tai yhteiskuntavastuuta edistäviä ratkaisuja.</p> <p>Lähteitä on käytetty ja merkitty huolellisesti, tutkimuseettistä ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.</p>
---	--	--	---

<p>Tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaaminen <i>Luova ongelmanratkaisu, päämäärätietoisuus ja työskentelyprosessi</i></p>	<p>Aihe, tutkimus- ja/ tai kehittämistehtävä ja/ tai -kysymys on esitetty vaikkakin esitystavassa on puutteita.</p> <p>Opinnäytetyön toteutus vastaa vain kaikkein keskeisiin määritellyistä tavoitteista ja/ tai kehittämistehtävistä ja/ tai -kysymyksistä.</p> <p>Toimintasuunnitelma on esitetty.</p> <p>Työskentelyprosessissa on tarvit- tu huomattavan runsaasti ohjausta tai ohjausta ja/ tai muuta palautetta ei ole hyödynnetty asianmukaisesti.</p>	<p>Tutkimus- ja/ tai kehittämistehtävä ja/ tai -kysymys perustuu (toimeksiantajan, työ- yhteisön tai kohde- ryhmän) tarpeeseen ja on rajattu perus- tellusti.</p> <p>Opinnäytetyössä esitetään ideoita, ratkaisuja ja tuloksia, jotka vastaavat ainakin suurimmalta osaltaan määriteltyyn tehtävän- ja tavoit- teenmäärittelyyn ja jotka perustellaan.</p> <p>Työskentelyprosessi on edennyt pääosin hallitusti: suunnitel- ma on ollut realis- tinen, ja siihen on tehty asianmukaisia muutoksia tilantei- den edellyttämällä tavoilla.</p> <p>Opinnäytetyö on to- teutettu perustellusti ja olennaisiin asioihin keskittyen.</p> <p>Opinnäytetyön tuotos on käyttökelpoinen.</p>	<p>Aihe, tutkimus- ja/ tai kehittämistehtävä, tutkimus/kehittämis- kysymys ja tavoit- teisto ja/ tai tuotos ovat omassa toimin- taympäristössään uutta luovia, ja ne on esitetty selkeäs- ti, jäsentyneesti ja perustellen.</p> <p>Opinnäytetyö perustuu oman alan ajankohtaiseen ja merkitykselliseen kehittämishaasteeseen, ja siinä vasta- taan kehittämistehtävään tavoitteineen innovatiivisesti.</p> <p>Työskentely- prosessi on edennyt hallitusti; siinä on tehty perusteltuja ja innovatiivisia sekä hyödynnettäviä ratkaisuja, joissa on otettu huomioon prosessin aikana hankittu palaute ja tilanteissa ilmenevät tarpeet.</p> <p>Tehdyt ratkaisut sekä tulokset on esitetty täsmällisesti ja perusteltu monipuolisesti.</p> <p>Tulos tai tuotos on käyttö- ja sovellus- kelpoinen – innova- tiivinen.</p> <p>Opinnäytetyön tuotos on käyttö- kelpoinen ja vastaa erinomaisesti tutki- mus- ja/ tai kehittä- mistehtävään.</p> <p>Tuloksia on arvioitu monipuolisesti.</p>
--	--	--	--

Itsensä kehittämisen osaaminen <i>Päämäärätietoisuus, oman toiminnan reflektointi ja oman työn johtaminen</i>	Opinnäytetyössä määritellyllä tehtävällä ja/tai kysymyksellä on kytkös tekijänsä/tekijöidensä osaamiseen, ja työ tukee tekijänsä/tekijöidensä kehittymistä ainakin joiltakin osin, vaikkakin kytkös voisi olla selkeämpi.	Opinnäytetyön (kehittämis)tehtävän ja/tai kysymyksen yhteydessä on osoitettu kytkökset tekijän/tekijöiden ammatilliseen kehittymiseen, osaamisen kehittämisen tavoitteet ja lopulta reflektoitu niiden saavuttamista.	Opinnäytetyön tekijä (tekijät) on työskennellyt (ovat työskennelleet) itseohjautuvasti, tavoitteellisesti ja vastuullisesti omaa ja työryhmän työskentelyä johtaen ja tukien.
--	---	---	---

Tarkastelen seuraavaksi lyhyesti sitä, miten innovaatiokompetenssit ilmenevät käytössä arviointityökalun osaamiskuvauksissa. Innovaatiokompetensseista luova ongelmanratkaisukyky näkyy arviointityökalun osaamisalueista erityisesti tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaamisen kuvauksissa. Osaamiskuvauksissa on tuotu esiin luovan ongelmanratkaisun elementtejä: aihe, tutkimuskysymys ja/tai tehtävä, toimintasuunnitelma, työskentelyprosessi, ideat, ratkaisut, tulokset, uuden luominen, perustelut ja innovatiivisuus. Kokonaisvaltainen ajattelu on osa samaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaamista mutta myös osa laaja-alaisia ja edistyneitä oman alan tietoja ja taitoja sekä kykyä näiden ymmärtämiseen ja arviointiin; se ilmenee siis arviointityökalun kummankin osa-alueen kuvauksissa. Kokonaisvaltaiseen ajatteluun sisältyy esimerkiksi erilaisten lähdeaineistojen kriittinen käyttö. Päämäärätietoisuus ja tavoitteellisuus näkyvät sekä organisaatio- ja yhteistoimintaosaamisen että itsensä kehittämisen osaamisen kuvauksissa. Tavoitteiden määrittely ja toiminnan suunnittelu sekä kyky ottaa huomioon kerätty palaute ja muut kontekstista ilmenevät tarpeet ovat osa tätä osaamiskokonaisuutta. Kyky toimia yhteisöissä ja verkostoissa ilmenee edellä mainitun organisaatio- ja yhteistoimintaosaamisen osaamistasokuvauksissa. (Ks. Räsänen 2014, 7.) Organisaatio- ja yhteistoimintaosaamisen osaamiskuvauksissa ilmenee se, että yhä useammissa työtehtävissä tarvitaan sosiaalista osaamista, kykyä luoda ja ylläpitää vuorovaikutus- ja yhteistyösuhteita. Kuvauksissa on näkyvillä myös se, että työn tekeminen konkreetisoituu monesti erilaisissa puhutuissa ja kirjoitetuissa teksteissä, joilla toimitetaan erilaisia asioita. Hallintolain mukaan virkakielen, siis ammatillisen viestinnän, tulisi olla asiallista, ymmärrettävää ja selkeää (Tiililä 2015). Nämä ominaisuudet mainitaan myös opinnäytetyön osaamiskuvauksissa.

Innovaatiopedagogiikkaan perustuvassa arviointityökalussa arvioitavat kohteet on määritelty toisin kuin aiemmin on tehty esimerkiksi Turun ammattikorkeakoulun

useissa koulutuksissa mutta myös monissa muissa ammattikorkeakouluissa, esimerkiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulussa (ks. Jyväskylän ammattikorkeakoulun opinto-opas AMK-tutkinnon opiskelijoille 2017).

Ennen uutta, innovaatiopedagogiikkaan perustuvaa arviointityökalua arviointi on kohdistunut pitkälti tutkimus-/kehittämisasetelmaan, tekemistapaan, tuloksiin, raportointiin ja prosessin hallintaan, jotka Söderqvist ja Salo ovat esittäneet (2007, 31–33) opinnäytetyön arviointikohteiksi. Nämä ovat edelleenkin arvioinnissa relevantteja asioita, ja olen ottanut ne huomioon osaamiskuvauksia laatiessani, kuten edellä esitetyistä osaamiskuvauksista on havaittavissa. Tosin pelkän raportoinnin sijaan arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota myös muihin kommunikoinnin muotoihin kuin opinnäytetyötekstiin. Kuten edellä on käynyt ilmi, uudessa arviointityökalussa osaamiskohteina on esitetty innovaatiopedagogiikassa keskeiset osaamisalueet, ja osaamiskuvauksissa on ilmaistu se, miten kunkin osaamisalueen osaaminen ilmenee arvioitavassa työssä kullakin osaamistasolla. (Ks. Kotila & Mäki 2012, 74.)

Haasteet ja jatkokehitys

Nähtäväksi jää, miten uusi opinnäytetyön arviointityökalu otetaan vastaan Turun ammattikorkeakoulussa. Sen voisi ennakoida helpottavan niiden opinnäytetyön arvioijien työtä, jotka ovat tähän asti kirjoittaneet kustakin arvioitavasta työstä yksilöllisen arviointilausunnon. Tällaiset opinnäytetyön ohjaajat ovat esittäneet kiinnostuksensa ja innostuksensa uutta arviointityökalua kohtaan.

Toisaalta sellaisille arvioijille, jotka ovat tähän asti arvioineet opinnäytetöitä antamalla siitä vain numeron, arviointityökaluun sisältyvä arviointilausunnon koostaminen on uudenlaista työtä. Lausunnon koostaminen valmiista tekstikatkelmista ei kuitenkaan liene mahdoton tehtävä.

Innovaatiopedagogiikkaan perustuvan arviointityökalun käyttö edellyttää ajattelu-, ilmaisu- ja toimintatavan muutosta, omasta totutusta arviointitavasta luopumista ja uuden omaksumista. Arviointityökalussa, joka on tarkoitettu monialaisen ammattikorkeakoulun kaikissa koulutuksissa käytettäväksi, ilmaisutapa on yleisempi kuin yksittäisen koulutuksen tarpeisiin laaditussa. Toisaalta opinnäytetyön toteuttamisen tavan valikoimaa on laajennettu, ja saman koulutuksen sisällä voidaan tehdä toisistaan suurestikin eroavia opinnäytetöitä. Tämäkin edellyttää sellaista ilmaisutapaa, jossa otetaan huomioon toteutusten moninaisuus, mikä johtaa samoin abstraktiin

ilmaisuun. Käyttöön otetussa arviointityökalussa arviointilausuntoa voidaan muokata käsin, mikä mahdollistaa sen, että lausuntoon voidaan kirjoittaa alakohdaisia osia.

Arviointityökalun arvioinnin kohteista ei välttämättä löydy entuudestaan tuttuja asioita – vaikka ne esiintyvätkin osaamiskuvauksissa havainnoitavina seikkoina. Sen tyyppinen opinnäytetyön arvioinnin kohteiden määrittely, kuin minkä Söderqvist ja Salo esittävät (2007, 31–33), on ollut tyyppillinen Turun ja Jyväskylän ammattikorkeakoulujen lisäksi muissakin ammattikorkeakouluissa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteiset opinnäytetyön kriteerit ammattikorkeakoulututkinnossa on jaettu viiteen osa-alueeseen: aiheen ja lähestymistavan valintaan, tietoperustaan ja työn rakenteeseen, opinnäytetyön toteutukseen, tuloksiin/tuotoksiin ja niiden analysointiin sekä raportointiin (Jyväskylän ammattikorkeakoulun opinto-opas AMK-tutkinnon opiskelijoille 2017). Niinpä innovaatiopedagogiikkaan perustuva arviointityökalu mullistaa arvioinnin kohteiden määrittelyn.

Joillekin toiminta-, ajattelu- ja ilmaisutavan muutos on suurempi kuin toisille. Joissakin koulutuksissa on itse asiassa edetty hyvän matkaa innovaatiopedagogiikan suuntaan myös opinnäytetyön arviointimenettelyissä jo ennen uutta yhteistä arviointityökaluakin.

Aiemmasta eroaa siis se, että Turun ammattikorkeakoulun uuden arviointityökalun viitekehys ja arvopohja on tietoisesti valittu ja esitetty. Opinnäytetyön ohjaajien kanssa käydyissä keskusteluissa tämä oli yksi niistä asioista, jota kummasteltiin ja suorastaan vastustettiin. Joissakin esitetyissä kommentteissa tuntui tausta-ajatuksena olevan, että oma arviointimenettely olisi objektiivinen, vapaa viitekehyksistä. Tällöin oman toiminnan viitekehys on luonnollistunut, jolloin tutun arviointimenettelyn arvosidonnaisuutta ei tiedosteta vaan siitä on tullut itsestään selvä. Jotkin kommentit taas perustuivat sellaiseen näkemykseen, että oma viitekehys on parempi kuin se, johon uusi arviointityökalu perustuu.

Vastustusta esitettiin myös innovaatiopedagogiikkaa kohtaan. Luultavasti siihenkin oli päädytty eri syistä. Innovaatiopedagogiikka on kuitenkin osa Turun ammattikorkeakoulun strategiaa. Joskus yhteisiksi tarkoitetuista käytänteistä voi muodostua valtakamppailun välineitä. Tärkeää onkin, että koko henkilöstö, yhteisten palvelujen toimijat, tulosalueen johto, koulutus- ja tutkimuspäälliköt niin kuin kouluttajatkin sitoutuvat oppilaitoksen strategiaan ja myös osoittavat sen. Mikäli näin ei ole,

yksittäisille toimijoille, opettajille ja ohjaajille voi muodostua käsitys, että yhteisiin ratkaisuihin sitoutuminen tai sitoutumattomuus on jokaisen yksittäisen henkilön vapaasti valittavissa oleva optio. Yhteisten ratkaisujen vastustamisesta voi tulla jopa oman yksikön yhteishengen rakentamisen väline.

Edellä esiin tuomistani haasteista huolimatta näen uuden innovaatiopedagogiikkaan perustuvan opinnäytetyön (AMK) arviointityökalun teoreettisesti perusteltuna ja käytännössä helpottavan opinnäytetyön arvioijan työtä, arviointilausunnon tekemistä. Toimipisteissä opinnäytetyön ohjaajien kanssa käymieni keskustelujen perusteella olen vakuuttunut siitä, että ainakin osa opinnäytetyön ohjaajista ottaa sen vastaan käytännössä, oman työnsä välineeksi. Epäilemättä osa tunnistaa myös omien kommenttinsa ja ehdotustensa vaikutuksia arviointityökalussa. Seuraavaksi kerään kokemuksia ja palautetta opinnäytetyön ohjaajilta.

Tekeillä on myös ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sisältyvän opinnäytetyön yhteinen arviointityökalu. Tarve sille on olemassa jo pelkästään siksi, että opinnäytetyönä (YAMK) tehtäviä kehittämishankkeita voidaan tehdä eri koulutusten välisinä. Eri alojen opiskelijoiden yhdessä tekemille opinnäytetöille tarvitaan siten yhteinen arviointityökalu, jota eri alojen asiantuntijat voivat sujuvasti käyttää.

Lähteet

Atjonen, P. 2015. Kehittävä arviointi kasvatusalalla. Joensuu: Kirjokansi.

Hintsanen, V.; Luukka, M.-R.; Lounasmeri, T.; Majander, M.; Renvall, J.; Holopainen, H. & Hiltunen, K. 2010. Turun ammattikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmän auditointi. Helsinki: Korkeakoulujen arviointineuvosto.

Hyrkkänen, U. 2011. Uutta luovan oppimisen tavoite harjoittelun ja opinnäytetyön integraation perusteena. Teoksessa M. Siitonen (toim.) Harjoittelusta opinnäytetyöhön. Nykytilan ja mahdollisuuksien kartoitus. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 121. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 18–21.

Isohanni, I. & Toljamo, M. 2007. Opinnäytetyön kehittäminen verkoston avulla. Toimivuuden ja tuloksellisuuden arviointia. Teoksessa M. Toljamo & A. Vuorijärvi (toim.) Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö kehittämiskohteena. Käytännön kokemuksia ja perusteltuja puheenvuoroja. Oulu: Oulun seudun ammattikorkeakoulu, 20–30.

Jolkkonen, A. 2011. Prosessinomistajan lausunto opinnäytetyöprosessin auditoinnista. Julkaisematon.

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opinto-opas AMK-tutkinnon opiskelijoille 2017. Viitattu 15.9.2017 <https://opinto-opaat.jamk.fi/fi/opinto-opas-amk/Opiskelu/Opinnaytetyo/Arviointi/>.

Koivisto, E. 2014. Opinnäytetyöprosessin nykytilakartoitus. Julkaisematon.

Kotila, H. & Mäki, K. 2012. Ammattikorkeakoulupedagogiikka 2. Helsinki: Edita.

Opetushallitus. Tutkintojen viitekehykset. Viitattu 15.9.2017 http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen/tutkintojen_viitekehys.

Opetusministeriö 2009. Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:24. Helsinki: opetusministeriö, Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto.

Räsänen, M. (toim.) 2014. Innovaatiokompetensseja mittaamassa. Opas innovaatiovalmiuksien arviointiin. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 90. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Turun ammattikorkeakoulun puheenvuoroja 72. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Saranpää, M. 2015. Ensimmäistä pedagogiikkaa – osaamisperustaisuudesta kriteeriperustaisuuteen. Teoksessa Kotila, H. & Mäki, K. (toim.) 21 tapaa tehostaa korkeakouluopintoja. Helsinki: Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu, 70–82.

Siitonen, M. (toim.) 2011. Harjoittelusta opinnäytetyöhön. Nykytilan ja mahdollisuuksien kartoitus. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 121. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Söderqvist, M. & Salo, K. 2007. Opinnäytetyöprosessin kehittämiskokemuksia Heliasta. Teoksessa M. Toljamo & A. Vuorijärvi (toim.) Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö kehittämiskohteena. Käytännön kokemuksia ja perusteltuja puheenvuoroja. Oulu: Oulun seudun ammattikorkeakoulu, 31–39.

Tietosuoja-valtuutetun toimisto 2010. Opinnäytetyöt ja tietosuoja. Viitattu 15.9.2017 http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuoja-valtuutettu/tietosuoja-valtuutetun-toimisto/opaat/6Jfq6unMt/Opinnaytetyot_ja_tietosuoja.pdf.

Tiirilä, U. 2015. Mitä on asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä virkakieli. Kielikello 3/2015. Viitattu 18.9.2016 <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=2824>.